Roll No. : ....

Total No. of Questions : **13**] [Total No. of Printed Pages : **3**

AFMA–153

M.A. (Final) Examination, 2023

PUNJABI

Paper - III

(पंजाबी सभ्याचार, लोकधारा अते लोक साहित)

Time : 3 Hours] [*Maximum Marks : **100***

Section–A **(Marks : 2 × 10 = 20)**

Note :– Answer all *ten* questions (Answer limit **50** words). Each question carries **2** marks.

(खण्ड–अ) **(अंक : 2 × 10 = 20)**

नोट :– सभी **दस** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **50** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **2** अंक का है।

Section–B **(Marks : 8 × 5 = 40)**

Note :– Answer any *five* questions out of eight (Answer limit **200** words). Each question carries **8** marks.

(खण्ड–ब) **(अंक : 8 × 5 = 40)**

नोट :– आठ में से किन्हीं **पाँच** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **200** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **8** अंक का है।

Section–C **(Marks : 20 × 2 = 40)**

Note :– Answer any *two* questions out of four (Answer limit **500** words). Each question carries **20** marks.

(खण्ड–स) **(अंक : 20 × 2 = 40)**

नोट :– चार में से किन्हीं **दो** प्रश्नों के उत्तर दीजिए (उत्तर-सीमा **500** शब्द)। प्रत्येक प्रश्न **20** अंक का है।

ਭਾਗ–ੳ

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾ 50 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 2 ਅੰਕਾ ਦਾ ਹੈ :

   (ੳ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਨਾਮ ਦੱਸੋ। 2

   (ਅ) ਦੰਤ ਕਥਾਵਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ? 2

   (ੲ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਉਸ ਤੋ ਅਗਲੇ ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੋ। 2

   (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ। 2

   (ਹ) ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ। 2

   (ਕ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਪਾਤਰ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਹਨ ? 2

   (ਖ) ਫੁੱਲ ਚੁੱਗਣ ਦੀ ਰਸਮ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ? 2

   (ਗ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਛੰਦ ਕੌਣ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ? 2

   (ਘ) ਮੁਕਲਾਵੇ ਦੀ ਰਸਮ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? 2

   (ਙ) ਕੀਰਨੇ ਜਾਂ ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ? 2

ਭਾਗ–ਅ

ਨੋਟ : ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾਂ 200 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 8 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ :

2. ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਥਾਨਕ ਰੂੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ। 8

3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ ਤੈਅ ਕਰ ਕੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ? 8

4. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ? 8

5. ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਲੋਕ-ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ। 8

6. ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕੀਤਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਰੋ। 8

7. ਚੱਕੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਰਸਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ। 8

8. ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ-ਰੂਪ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ? 8

9. ਲੋਕ-ਮਨ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ। 8

ਭਾਗ–ੲ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰੋ (ਉੱਤਰ ਸੀਮਾ 500 ਸ਼ਬਦ)। ਹਰ ਸਵਾਲ 20 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ :

10. ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ? ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20

11. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉ। (ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ।) 20

12. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 20

13. ਲੋਕ-ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰਪੂਰਵਕ ਲੇਖ ਲਿਖੋ। 20